

Lugupeetud konverentsil osalejad

Ajakirjas Haridus (3-4/2008) eelmisel aastal ilmunud artiklis arutasin ma selle üle, kas Eesti kool on maailmahariduseks valmis. Kirjutasin sellest, et maailmaharidus ei ole veel mõistena omaks võetud. Nüüd võin ma öelda, et maailmaharidus on tõhusalt arenenud ning leidnud oma koha Eesti haridus-terminoloogias ning ka õppekava arendamise protsessis. Eelkõige tänu koostööle erinevate asutuste ja ühenduste vahel, avaliku ja kolmanda sektori vahel. Selle tõestuseks on ka täna toimuv konverents.

Toetan endiselt seisukohta, et maailmaharidus peaks olema seotud kodanikukasvatusega. Arusaamiseta maailmast ja aktiivse hoiakuta selle suhtes pole võimalik olla oma riigile hea kodanik. Maailmaharidus ja isamaaline kasvatus on omavahel otseselt seotud. Ennast on lihtsam mõista teiste kaudu, teisi saab mõista ainult iseennast mõistes. Eesti gümnaasiumi lõpetajalt ootame, et ta saaks areneda iseseisvaks, aktiivseks, loovaks, eetiliseks, vastutustundlikuks, tasakaalukaks, koostöövõimeliseks, rahuarmastavaks ja terveks isiksuseks ning ühiskonnaliikmeks. Ta peab olema võimeline määratlema ennast Eesti Vabariigi kodanikuna ja oma rahva liikmena, eurooplasena ning ka maailmakodanikuna. Seega on tegu nii kasvatus- kui õpetusega, nii mõtteviisi ja hoiakute kujundamise kui teadmistega, nii tegutsemise kui õppimisega, kusjuures mõlemad pooled peaksid alati olema olema.

Õppekava eesmärke püstitades peame mõtlema ka selle peale, kuidas suunab meie haridus õpilasi püüdlema õiglase ja jätkusuutliku maailma poole. Põhikooli ja gümnaasiumi õppekava kontekstis oleks meil tarvis teadlikumat ja süsteemsemat lähenemisnurka. Õppekava arendustöös üritame silmas pidada, kuidas maailmaharidus kui mõtteviis peaks õppekavas kajastuma. Suur osa teemadest, mis kuuluvad maailmahariduse valdkonda on esindatud ühiskonnaõpetuses, loodusainetes, eriti geograafias ja keskkonnakasvatuses, kuid oluline roll on ka paljudel teistel õppeainetel. Paljud maailmahariduse mõistesse mahtuvad teemad on riiklikus õppekavas juba olemas, olulisemaks muutub õpetaja roll nende käsitlemisel.

Lisaks formaalsele küljele on tähtis mõelda ka emotsionaalsele aspektile ning kogemustele, mida noor inimene saab, osaledes maailmahariduse alastes projektides ja noorteorganisatsioonide tegevustes. Korraldades koolides filmiõhtuid, etendusi, õpilasturge, teemanädalaid, näituseid, kohtumisi erinevate kultuuride esindajatega, loome me ruumi noorte hoiakute kujundamiseks ning põhiväärtuste levitamiseks. Eesti koole ja õpetajaid toetavad maailmahariduse alal mitmed tublid ja professionaalsed organisatsioonid: Jaan Tõnissoni Instituut, MTÜ Mondo, Eesti Roheline Liikumine, samuti mitmed Arengukoostöö Ümarlaua liikmesorganisatsioonid. Meie ühine eesmärk on õiglane, vaesuse ja vägivallata maailm. Ka Eesti noore põlvkonna ülesanne on selle saavutamisele kaasa aidata.

Soovin konverentsil osalejatele lennukaid ideid, teotahet ja innustust maailmahariduse edendamisel Eestis!

Tõnis Lukas
haridus- ja teadusminister